

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Mateřská škola

Nezvalova 661, 460 15 Liberec

Identifikátor zařízení: 600079171

Zřizovatel: Město Liberec, nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 4. a 5. dubna 2000

Čj.	083 164/00-1076
Signatura	oh4at109

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola byla postavena jako součást sídliště. Panelová budova byla původně určena pro čtyři třídy, v současné době je škola dvoutrídňá. Část budovy užívá Centrum zdravotní a sociální péče s denním očním stacionářem, který odebírá z jídelny mateřské školy stravu. Významným kladem je dobře situovaná a velmi pěkně vybavená a udržovaná zahrada, sousedící přímo s volnou přírodou. Podmínky pro pobyt venku jsou ideální.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Při vytváření plánů vzdělávací práce vychází škola především z programu Zdravé školy a dalších publikací např. Děti potřebují hranice, Začít spolu, Škola plná zábavy, kurikulum autorek Opravilové a Gebhartové (Jaro, Léto, Podzim, Zima), Ekologická MŠ. Jednotlivá témata vedou k přirozené logické návaznosti dílčích cílů, zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti. Z tematických integrovaných plánů (zpravidla měsíčních) jsou rozepisovány úkoly, které učitelky dále konkretizují v týdenních přípravách. Stanovené úkoly nejsou diferencované, nerespektují velký věkový rozptyl dětí v jednotlivých třídách. Individuální plány jsou zpracovány pro děti s různými obtížemi a odklady školní docházky. Na období duben až červen je zpracován plán na klidové aktivity zaměřený na přípravu na školu. Samostatný plán práce je připraven pro období letních prázdnin.

Podmínky vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost školy zajišťují čtyři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky s více než patnáctiletou praxí. Jejich zájmy v oblasti výtvarné a hudební výchovy významně ovlivňují práci školy (účast na výtvarných soutěžích, pěvecký sbor). Souběžné působení učitelek je zaměřeno na zajištění bezpečnosti při vycházkách a akcích.

Velké prostory tříd jsou rozděleny nízkým nábytkem do jednotlivých zón (stoly k jídlu a pracovní činnosti, hrací koutky stimulující děti k tvořivým hrám), zbývá i dostatek volného prostoru k pohybovým činnostem. Interiéry jsou nápaditě vyzdobeny dětskými pracemi a velmi pěknými květinami, působí útulně. V posledním roce bylo obnoveno vybavení kuchyně a sportovní vybavení na zahradu, doplněny koutky pro hru dětí. V letošním školním roce byly doplněny učební pomůcky v ceně cca 45 000 Kč (pracovní sešity, obrázkové sestavy, rehabilitační balóny). Průběžně je dokupována odborná literatura pro učitelky i encyklopedie a knížky pro děti. Z dostupné didaktické techniky (televize, video, přehrávače) jsou denně využívány kazetové přehrávače. V souvislosti s pozdějším příchodem dětí je v průběhu dne méně času pro hry. Proto je s větším podílem volných aktivit počítáno při pobytu venku, zvláště na zahradě školy. Tomu odpovídá i způsob jejího vybavení. V době inspekce převažovaly řízené činnosti, kterých se účastnily všechny děti. Možnost vybrat si jinou činnost nebyla dětem nabídnuta. Stanovený režim dne je rámcový, dostatečně pružný. Děti se už po příchodu z vycházky dělí podle toho, zda chodí po obědě spát, nebo se účastní klidových aktivit. Nápoje jsou celý den ve třídách k dispozici, možnost napítí je dětem připomínána. Program školy je obohacen návštěvami divadel, kina, muzea, galerie, botanické zahrady v průběhu celého roku. Využíváno je i dalších nabídek - tance v centru Babylon, plaveckého výcviku v bazénu, bruslení. Tyto aktivity jsou za úplaty, jsou navštěvovány podle zájmu rodičů. Škola také organizuje lyžařský výcvik. Učitelky školy vedou pěvecký sbor, jedna z maminek cvičení aerobiku.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Použité metody a formy práce s dětmi (jazykové hry, dramatická hra, říkanky, hádanky, poslech textů, pohybové činnosti, komunitní kruh, dýchací cvičení, rytmizace, smyslové hry) byly pro děti přitažlivé a vedly k aktivnímu učení a citovému prožitku. Časová i obsahová náročnost nebyla diferencována podle věku přítomných dětí, pro některé byla činnost příliš náročná, pasivně přihlížely. Nebylo využito možnosti pracovat s dětmi ve skupinách a individuálně. Některé ze zařazených činností (pavučina) vyžadovaly vzájemnou spolupráci dětí. Zaběhnutý způsob ukončování her, dostatek času k dokončení práce nebo hry přispívaly ke klidnému průběhu a přirozeným přechodům mezi jednotlivými činnostmi. Rušivým momentem byl přechod ke společné svačině a čekání s další činností, až se všechny děti nají. Hygienické, společenské a kulturní návyky i dovednosti v sebeobsluze byly na dobré úrovni, odpovídaly věku dětí.

Motivace a hodnocení

Učitelky užívaly vstupní i průběžné motivace, motivačně působily i úpravy interiéru k probíhajícím tématům. Vnitřní zaujetí souviselo s přiměřeností nabízených činností z hlediska věku dětí ve skupině a respektování jejich schopnosti soustředění. Povzbuzováním a pochvalou zvyšovaly učitelky sebedůvěru dětí, vytvářely situace k prověřování a upevňování už získaných dovedností a znalostí, využívaly vhodným způsobem i nahodilých situací.

Interakce a komunikace

K upozornění na změny činností jsou využívány dohodnuté signály, na které děti automaticky reagují. Zažitý režim a dodržování dohodnutých pravidel vytvářejí prostředí příznivé pro vzájemnou komunikaci. Frontálně řízené činnosti vedly k převaze verbálních projevů učitelek nad projevy dětí. Pro volné vyjadřování dětí bylo méně příležitostí. Pěkné vzájemné jednání mezi dětmi, způsob oslovování a spontánně projevovaná radost z účasti nového dítěte při společné činnosti svědčí o pozitivním psychosociálním prostředí mateřské školy. Otevřenost v projevech dětí je učitelkami přijímána, jejich postoj má partnerský charakter.

Řízené činnosti

Jazyková i hudební výchova byly vedeny jako frontálně řízené činnosti, zařazené po ranní svačině. Obsah a úkoly odpovídaly plánům, navazovaly na předcházející činnosti dětí, nebyly diferencované vzhledem k věkovému složení tříd. Učitelky byly na činnost připraveny, využívaly přehrávače, hudebních nástrojů a mnoha dalších pomůcek. V obou případech frontální způsob organizace neumožnil plnou účast všech dětí odpovídající projevenému zájmu. V jazykové výchově přispěla k soustředění, upevnění vztahů mezi dětmi a vytvoření nálady dramatická činnost s klubíčkem. Učitelka vhodně využila vytvořené situace k zopakování a ověření poznatků. Využitím říkadla, pohádky, písničky, obrázků i zařazením pohybu byly děti motivovány k přímé řeči a snaze sdělit své poznatky a zážitky. Zpočátku výrazně převažoval slovní projev učitelky, v průběhu činnosti děti živě reagovaly, jejich aktivita vzrůstala a podíl na komunikaci byl výraznější. Při hudební výchově byla znatelná odbornost učitelky v této oblasti a dlouhodobé systematické vedení dětí. Promyšlený postup a organizace umožnily procvičení a rozvíjení pěveckých dovedností zejména starších dětí. Hra (hledání podle zvuku) byla pro děti velmi přitažlivá, jejím zařazením do závěru řízené činnosti si ji už nemohly děti dostatečně užít, jejich zájem nebyl uspokojen. Celou činnost - dechová a hlasová cvičení, rytmizace, sledování zvuku i nácvik nové písně - spojovala úvodní i průběžná motivace, která výrazně přispěla k citovému prožitku. Pro mladší děti byla činnost dlouhá a obsahově náročná. Nejisté děti byly povzbuzovány oceňováním i dílčích úspěchů. Promyšlené a emotivní vystupování učitelky přispělo k aktivní účasti dětí.

Ranní cvičení mělo všechny části. Kladem bylo využití klavíru v úvodu, kdy děti reagovaly příslušným pohybem na dohodnutou melodii. Přechod k průpravné části byl dán říkadlem s vytleskáváním rytmu. Výběr cviků, jejich ukázka učitelkou i motivace vedly k jejich správnému provedení. V závěrečné pohybové hře reagovaly děti pohybem na rytmus a dynamiku říkadla.

Sledováno bylo cvičení dětí vedené jednou z maminek (trenérka aerobiku). Skladba cvičení, výběr cviků včetně využití protahovacích cviků, důraz na správné dýchání, emotivní slovní doprovod a motivace byly vysoce profesionální i po stránce pedagogické.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Spontánní činnosti

Jako spontánní činnosti probíhaly ranní hry. Děti si mohly vybírat činnost zcela podle vlastní volby. Uspořádání prostoru i volně přístupné hračky, pomůcky i výtvarný a pracovní materiál umožňovaly dětem seberealizaci ve hře. Na jejich přání umožnila učitelka dětem cvičení na lavičce a žebřinách, zajišťovala dopomoc. V průběhu her bylo pozorováno mnoho slovních i fyzických kontaktů učitelek s dětmi. Starší děti ve hrách dobře spolupracovaly, zaujímaly různé role, dokázaly se na nich dohodnout. Nebyly pozorovány konflikty.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Systém plánování výchovně-vzdělávací práce je vytvořen, je funkční. Chybí diferenciací úkolů podle věku dětí. Personální, materiální i psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. V době inspekce převažovala frontálně řízená činnost, nebylo využito možnosti práce ve skupinách a s jednotlivci. Nebyly respektovány věkové zvláštnosti dětí. Pozitivem bylo využívání prvků tvořivé dramatiky a smyslových her i didaktické techniky, hudebních nástrojů a dalších pomůcek. Zvolené metody vedly k aktivnímu učení a prožívání pozitivních emocí. Vhodná motivace přispívala k aktivitě a zájmu dětí. Vzájemná komunikace učitelek a dětí byla bezprostřední a otevřená. V průběhu řízených činností převažoval slovní projev učitelek. Vzdělávací činnost školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční záměry (od roku 1998) jsou směřovány k prohloubení spolupráce s rodiči, ochraně životního prostředí, k práci s dětmi se specifickými problémy a dětmi z národnostních menšin. Koncepce odpovídá podmínkám a možnostem školy a zájmům i dovednostem pedagogů. V ročním plánu jsou stanoveny prostředky a metody jakými budou tyto záměry naplňovány, včetně studijní literatury a okruhů vzdělávání. Dílčí plány specifikují spolupráci s rodiči, se základními školami a s odbornými pracovišti (speciálně pedagogickým centrem, pedagogicko-psychologickou a logopedickou poradnou, sousedním stacionářem a pediatrem). Součástí ročního plánu jsou další dokumenty týkající se řízení a organizace práce školy a kontrolní činnosti ředitelky. Na základě průběžného vyhodnocování stanovených úkolů je roční plán dále upravován. Záměry školy v oblasti materiálně-technické jsou rozděleny na ty, které uskuteční škola vlastními silami a záměry realizované spolu se zřizovatelem.

Vytvořený systém plánování je funkční a otevřený. Byl hodnocen jako velmi dobrý.

Organizování

Organizační plán práce má ředitelka zpracován. Písemně jsou stanoveny kompetence zástupkyně i nezbytně nutné kompetence předávané dalším osobám v případě nepřítomnosti ředitelky i její zástupkyně. Úkoly provozních pracovníků jsou součástí pracovních náplní. Přehled úkolů učitelek na školní rok přesně stanovuje odpovědnost i termíny jejich plnění. Samostatný organizační řád není zpracován, jeho obsah je součástí dalších dokumentů (režim dne, rozpis služeb, pracovní náplně, povinnosti a úkoly pracovníků, docházka pracovníků atd.). Povinná i další dokumentace je pečlivě vedena.

Předávání informací uvnitř zařízení probíhá především v osobním kontaktu. V písemné podobě jsou informace k dispozici na nástěnce, případně v jednotlivých třídách a v ředitelně školy. Ke vzájemné informovanosti je využíváno i pravidelných porad. O ochraně důvěrných informací a dat byli pracovníci školy poučeni. Při předávání informací rodičům je dáвана přednost osobnímu jednání, využito je všech příležitostí, kdy se rodiče s učitelkami setkávají např.: při denním předávání dětí, výletech, karnevalu, táboráku, besídkách a dalších společných akcích i třídních schůzkách. Na škole je registrované sdružení rodičů. Dvakrát ročně jsou svolávány členské schůze, na kterých jsou projednávány požadavky a připomínky rodičů a hospodaření sdružení. Škola rodičům zprostředkovává kontakty s odborníky při vyšetřeních školní zralosti, vad řeči a vyšetření zraku v sousedícím stacionáři. Ve spolupráci s rodiči je pravidelně každý rok organizován ozdravný pobyt. Nadané děti a zájemci se mohou účastnit činnosti pěveckého sboru a taneční rytmiky, cvičení aerobiku vedeného jednou z maminek, bruslení, lyžování (týdenní kurs) a předplaveckého výcviku. Veřejnosti se škola prezentuje výtvarnou výstavou na sídlišti, vystoupeními pěveckého sboru. Spolupráce se základními školami v Harcově a Kunraticích, kam přechází většina dětí, spočívá v návštěvách prvních tříd a společných kulturních představeních. Podněty ke spolupráci vycházejí výhradně ze strany mateřské školy.

Organizační uspořádání i informační systém jsou funkční a odpovídají podmínkám a potřebám školy. Byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Malý počet pracovníků a dlouhodobá vzájemná spolupráce pedagogů umožňují demokratický styl řízení. O záměrech i problémech je vedena diskuse, závěry jsou všemi respektovány. Ředitelka má přirozenou autoritu, zaměřuje se na vytváření dobrých podmínek pro práci. Pracovníci jsou pravidelně hodnoceni podle stanovených kritérií, která jsou všem k dispozici na nástěnce a podle poznatků ředitelky z kontrolní a hospitační činnosti. Ve výši osobních příplatků je diferenciacce menší, všechny učitelky pracují kvalitně. Mimořádná práce je ohodnocena formou odměn, jejich výše je výrazně diferencovaná. Ředitelka podporuje vzdělávání učitelek. Využíváno je především nabídky Střediska služeb školám v Liberci. V minulých dvou letech učitelky navštívily semináře z oblasti výtvarné a hudební výchovy, projektu Zdraví a Začít spolu, komunikativních dovedností. K samostudiu využívají učitelky knihovnu školy i knihovnu střediska služeb školám. Ústně či písemnou formou přenášejí své poznatky ostatním kolegyním.

Vedení a motivování pracovníků bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen systém kontrolní činnosti. Sama provádí časté a krátké kontroly provozu, větší kontroly provádí se školnicí a vedoucí stravování. Z kontrolní činnosti si vede interní zápisy, jedenkrát měsíčně o svých poznacích všechny zaměstnance informuje. Kontrolní činností je pověřena i školnice, která sleduje bezpečnost a požární prevenci, zaznamenává

závady v budově a zajišťuje drobnou údržbu. Ředitelka pravidelně sleduje plnění úkolů ročního plánu, nadstandardních aktivit a přínosu vzdělávání učitelek. Nedostatky jsou řešeny podle závažnosti ihned osobním pohovorem i zápisy, případně snížením osobního ohodnocení. Při rozboru práce učitelky v době inspekce nepostihla ředitelka podstatné jevy, konstatovala odlišnosti od běžného výkonu. V zápisech z hospitací převažuje popis, chybí konkrétní cíl hospitace a jeho vyhodnocení.

System a účinnost kontrolní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré, hospitační činnost jako dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka má jasnou představu o práci školy, má dobré organizační schopnosti a je komunikativní. Tyto vlastnosti vedou k dobrému vedení školy, bezproblémové spolupráci se zřizovatelem i s rodiči. Větší pozornost je třeba věnovat cílům a rozboru hospitací. Kvalita řízení školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Finanční prostředky na pomůcky a materiál jsou poskytovány zřizovatelem z částek vybíraných od rodičů na neinvestiční náklady zařízení.

Využití finančních prostředků ze státního rozpočtu je účelné.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není aktualizováno.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 176/96 s účinností od 15. února 1996,
- periodické hodnocení ředitelky z 2. července 1998,
- roční plán na školní rok 1999/2000, výroční zpráva za školní rok 1998/1999,
- kopie rozhodnutí o přijetí do mateřské školy, seznamy dětí, docházky dětí, evidenční listy dětí,
- plány výchovně-vzdělávací práce, přehledy výchovné práce,
- plány porad, hospitací, zápisy z porad a hospitací, zápisy z kontrolní činnosti, kniha úrazů,
- osobní doklady pracovníků,
- řád školy pro rodiče,
- kronika.

ZÁVĚR

Stanovené koncepční záměry jsou ve výchovně-vzdělávací práci školy naplňovány. Personální, prostorové, materiální i psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Organizace přechodu jednotlivých činností i přechodu dětí na různé aktivity byla promyšlená, probíhala nenásilně. Použité formy a metody vedly k aktivnímu učení. Chyběla diferenciací úkolů i obsahu činností vzhledem k věkovému složení dětí v jednotlivých třídách. Převažovala frontální řízená činnost, bez možnosti výběru jiné činnosti či hry. Pozitivem byla vhodná a inspirující motivace i pozorované pozitivní vztahy mezi dětmi a učitelkami. Řízení školy je promyšlené, funkční.

Činnost mateřské školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

Pozitiva :

- *Velmi dobré prostorové a materiální podmínky, promyšlené doplňování vybavení a pomůcek, vybavení zahrady,*
- *nabídka nadstandardních aktivit,*
- *využívání zajímavých vzdělávacích postupů,*
- *pozitivní přístup k dětem, vytvořené prostředí důvěry a tolerance,*
- *spolupráce s rodiči formou vedení kroužku.*

Negativa :

- *Nerespektování věkových zvláštností při plánování i přímé výchovné činnosti,*
- *převaha frontálně řízených činností,*
- *hospitační činnost neodráží stanovené cíle hospitací v ročním plánu.*

Doporučení :

- *Respektovat věkové zvláštnosti dětí při plánování i přímé výchovné činnosti,*
- *zaměřit se na řízenou činnost ve skupinách,*
- *umožnit dětem možnost výběru mezi činnostmi řízenou a spontánní,*
- *stanovit si cíle hospitací a sledovat jejich realizaci.*

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Věra Jirkalová

v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 26. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. dubna 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Miloslava Tichá

V. I.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	11. května 2000	083 180/00-1076
Zřizovatel	11. května 2000	083 181/00-1076

Připomínky ředitelky předškolního zařízení- nebyly

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	---